

De Heraut

door de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Zondag 19 Juli 1914. N°. 1904.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE. Bureau: Warmoesstraat 98, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uur worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor België per jaar f 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar f 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f .10. Abonnementen worden aangenomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. Advertentie: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elken regel meer f .20. Aanvragen en vermelding van liefdegaven f .12 per regel.

„Om te hooren naar het geroep”.

Wend U nochtans tot het gebed uws knechts, en tot zijne smeekinge, o HEERE mijn God, om te hooren naar het geroep, en naar het gebed, dat uw knecht beden voor uw aangesichte bidt. 1 Kon. 8 : 23.

Als ge er u een oogenblik in verplaatst, hoe van Gods zijde gezien, onze wereld zich moet voordoen, dan gevoelt ge wat sterk verschil hierbij moet uitkomen, ook al denkt ge alleen maar aan het gebed. Neem nu niet eens een groote stad, maar enkel een wat groot dorp, als 't tegen die ruste gaat. Dan staat daar huis naast huis, dan ligt daar hofstee naast hofstee, in de schaduw van den naderenden nacht, en wat valt nu in die onderscheidene slaapkamers, eer men zich ter ruste begeeft, voor het heilig oor onzes Gods te beluisteren?

Hier is een huis, waar man, vrouw, dienstbode en kinderen te bed gaan, zonder dat er iemand is die nederknielt, en, eer hij ter ruste gaat, zijn ziel uitstort voor den Heere. Het is een huis waarin niet gebeden wordt. Een gezin zonder God.

Een eind verder is een andere hofstede, waarin gebeden wordt, ja, maar zonder dat de ziel in het bidden meesprekt. Ieder heeft er zijn gebed voor bij den eten, en zijn gebed voor slapen gaan, als kind geleerd, en zegt dit gebed nu elken middag en elken avond weer op. Te veel vorm. Bijna alles uitwendig. Eigenlijk bidden is het niet. En toch, veracht ook dit vormelijke niet. Het gaat toch zekere kracht van uit. Alleen, een roepen tot den Heere, dat ziels-gemeenschap met den Heilige geve kan, is 't niet.

Dan is er weder een ander huis, waar er zijn die of niet bidden, of vormelijk bidden, maar waarin toch ook een enkele is, die in innerge bidden lust kreeg. Soms de vrouw. Ook wel de man. Het kan zijn, dat het één der dienstboden is, die zonder gevoelig bidden niet leven kan. Zelfs kan het gebeuren, dat het wezenlijke bidden in zulk een gezin 't eerst bij een der kinderen begint, dank zij een invloed van buiten. Kinderen bederven soms elkaar, maar omgang der kinderen onder elkaar deed toch ook niet zelden iets van de vreeze des Heeren opkomen. Het gemoed van een kind is zoo ontvankelijk. Vergeet nooit wat Jezus gezegd heeft: De kinderen zijn een erfdel des Heeren.

In weer een ander huis kan 't wezen, dat men er gemeenlijk in 't echte bidden nog een vreemdheid was, maar dat er ernstige ziekte in uitbrak, dat een lief, teeder leven bedreigd wordt, of ook dat er een ongeluk in zaken te duchten staat, dat laster de toekomst dreigt af te snijden, of dat op wat manier ook de vrede en rust in angst en zorg omsloeg, en dan ziet God de Heere het van uit zijn zaligen hemel, hoe ook in zulk een huis de knieën gebogen worden, en het van buiten geleerd gebede verstomt, om voor een angstig geroep en smeeken plaats te maken: o, God, help ons!

Maar toch is er in zulk een dorp of in zulk een stadsbuurt, bij het ingaan van den nacht, toch veelal ook nog wel een ander huis, waaruit als lieflijke geur, en als ademtocht des hooger levens, een roepen tot God den Heere opgaat, omdat heel het gezin het nooit anders verstaan heeft, of 't bidden en smeeken tot onzen God is levensbehoefte, natuurlijke levensuiting, zielsbehoefte. Geen avond die voorbijgaat, of ieder in zulk een huis heeft zijn knieën voor zijn God gebogen. De kinderen van 12 of meer jaar reeds het vormelijk, van buiten geleerd gebede te boven gekomen en tot hun Vader in den hemel roepend, zooals ze iets vragen van moederlief. Kerkbiedig, innig en vrijuit. Gemeenlijk komen in zulk een gezin, als 't goed is, ook niet anders dan geloovige dienstboden, die meebidden als heel 't gezin bidt, en, eer ze ter ruste gaan, nog eens persoonlijk op de knieën bidden. Een gezin dat geen dag, geen morgen, geen middag, en geen avond buiten het gebed kan.

Nu zal dit naar land en streek verschillen. Er zullen dorpen en er zullen stadsbuurten zijn, waaruit God de Heere, als zijn zoon ondergaat, geen enkel geroep naar zijn troon hoort opgaan. Zoo sterk, dat er voor God den Heere geen verschil is tusschen de kudde van 't vee in stal of op het land, en de kinderen der menschen, die boven den stal slapen. Maar gelukkig is

dit in ons land toch zeldzaam. Zelfs op de heide kent de kenner toea altoos nog wel een enkel gezin waarin 't bidden regelblijft. En dan blijft ook dit enkele gezin voor God niet onopgemerkt. Dan licht, dan glanst er voor Gods oog in dat één gezin iets dat zijn oog er op richten doet. En al is zulk een heidebewoner dan ook niet dan een eenvoudig grondwerker, dan is hij daarom toch van zijn God niet vergeten, en Gods engelenwacht let op zulk een schamel gezin.

En zoo nu ligt elken avond ook heel ons land voor God den Heere uitgespreid. Als wij bij avond zulk een dorp of stad doorgaan, merken wij 't verschil niet. Maar God ziet, God bemerkt, God beluistert het onderscheid. Hier huis naast huis, als of en doodsch, geen klank des gebeds die opgaat. Daar lange reeksen van huizen waar wel gebeden wordt, maar zonder gloed of innigheid. En tusschen dit alles door die enkele huizen, waar geen leven zonder 't gebed meer mogelijk is, en waaruit Gods heilig oor elken avond, als het uur der rust ingaat, 't stil gebed der zijnen tot zich hoort opklimmen.

En toch, toen Salomo bad van dit „hooren naar het geroep” en van dit zich wenden van God naar het smeeken van zijn knecht, doelde hij toch op nog iets diepers.

Al zijn ze niet velen, „er zijn toch altoos enkele”, weet, en ze zijn er nog, die ook 't belang kennen, om niet alleen voor hun persoonlijke zaken en de zaken van hun gezin naar God te roepen, maar die bovenal naar God roepen om de zake Gods. Het „Onze Vader” leidt daar van zelf toe. „Onze Vader”, niet dan zes korte smeekingen. Ook al bidt ge het langzaam, in nog geen drie minuten zijt ge aan 't Amen toe. En toch, in die zes beden, in die zes smeekingen, zijn er maar drie voor u en uw gezin, en de drie andere zijn voor de zake Gods. En zelfs gaan die drie voor de zake Gods voorop. Ja, meer nog. Aan 't slot zijt gij weer weg, en gaat 't weer alles over God den Heere, en over Hem alleen. Over zijn Koninkrijk, over zijn Macht, over zijn Majesteit. Voel het toch, wie in zijn bidden aan het Onze Vader toekomt, is reeds zoover. Er is zoo goed als niemand die 't volkomen bidden kan, en de meesten die 't bidden, bidden het op den klank af. Maar er zijn dan toch altoos enkele vromen, die 't niet na kunnen laten om voor de zake Gods te bidden. Die in de worstelingen om de zake Gods meeleven. Die er voor strijden, die er voor offeren, en die het daarom ook niet laten kunnen om er voor te bidden.

En ook dit bidden hoort God, beluistert onze Vader die in de hemelen is, en zulk bidden vooral wordt Hem dat heilige roepen, waar zijn oor zich naar toewendt. Eigen belang, persoonsbelang, gezinsbelang geen hoofdzaak. De martelaars zeggen 't wel. Desnoods er alles aan geven. Zoo 't moet er voor sterven, zoo Gods zake maar triumfeeren mag. o, Hebt ge den geestelijken pols-meter wel eens aan uw eigen conscientie, aan uw eigen gebed, en uw eigen smeeking aangelegd, om te weten, of de vonk van dat martelaarsgeloof ook uw gebed reeds glanzend doet?

Maar God zij lof, er zijn er dan toch die zo bidden, die zo smeeken, die zo roepen naar den Heere. Voor God zijn die bidders de adel van ons geslacht, de geestelijke magnaten van onzen wereldstrijd. En dan gaat 't zoo van harte: „o, God, wend u naar het gebed uws knechts, om te hooren naar het roepen mijner smeekinge”. En als dan 't Amen volgt, dan komt er op dat Amen een echo van Boven. Een weerklink der verhooring van uw God.

Dr. A. K.

Voor Kootwijk's scholen.

In hartelijken dank ontvangen: Van den heer W. Koops te Rotterdam f 1. Vriendelijk verzoeken wij onzen scholen te willen gedanken.

Ds. J. H. HOUTZAGERS, voorzitter.

Officiële Berichten.

De kerkeraad bericht als roepende kerk, dat D.V. de classis Brielle op Woensdag 5 Aug. zal gehouden worden. Punten voor het agendum worden vóór 20 Juli ingewacht.

A. KOLLAARD, praeses.
P. PRINS, scriba.

Hollandsche, 13 Juli 1914.

Verslag van de vergadering der Classis Schiedam, aldaar gehouden op Zondag 19 Mei j.l.

I. De vergadering wordt op de gebruikelijke wijze geopend door den Praeses der roepende Kerk van Vlaardingen A. D. Sieders.
II. Uit de Credentiair-brieven, nagezien door de Brs. Sluiter en Brouwer, blijkt dat al de Kerken der Classis wettig vertegenwoordigd zijn.
III. Het Moderamen neemt zitting.
Praeses is Ds. Hagenbeek; Assessor Ds. van Haeringen; Scriba Ds. Felderhoff en sub-Scriba Ds. Berends.

IV. De Notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.
V. Ingekomen stukken.
a. Een kennisgeving van de Kerk te Gorinchem, dat de e. k. Particul. Synode aldaar 17 Juni zal worden gehouden.
b. Dankbetuiging van de Classis Brielle voor de bewezen diensten en verzoek om steun voor de maanden Sept.-Jan.

In de volgende vergadering der Classis zal hierover worden beslist.
VI. Rapporten:

1. Omtrent de gehouden visitatie in de ene helft der Kerken door Ds. Goris, omtrent de gehouden visitatie in de andere helft door Ds. Berends.
Deputaten ad hoc, na dankbetuiging gedacheerd.

2. Op advies der Deput. voor Art. 11 en 13 D. K. O. wordt besloten, den gevraagden finantiëlen steun ook dit jaar te verliezen aan de Kerken te Hoogvliet, Poortugaal en Overschie.
3. Omtrent de kas, Art. 11 en 13 D. K. O. wordt breedvoerig gerapporteerd door Ds. Goslinga. In verband hiermee komt een voorstel van de Kerk te Schiedam ter tafel, luidende: „De Prov. Synode drage aan hare Deput. voor Art. 11 en 13 op, wat de wijze van uitvoering dezer Art. betref, zich te houden aan het bepaalde door de Generale Synode te Utrecht, dat n. l. aan geen Classis van wege de Prov. hulpe worde verband, tenzij de Classis zelve onmachtig is aan hare verplichtingen te voldoen.”

Aangenomen.
Insgelijks aangenomen een voorstel van de Kerk te Pernis, luidende: De Kerk te Pernis, kennis genomen hebbende van de door Deput. voorgestelde begroting voor de kas Art. 11 en 13; gezien de verschillende bedragen door onderscheidene kerken van het „Particulier ressort” als subsidie genoten; van meening dat kerken die hare roeping in zake Emeriti's pensioenen enz. verstaan, onbillijk zwaar belast worden ten bate van kerken die h. i. te kort schieten, protesteert tegen de voorgestelde begroting en stelt de Classis voor, gelijk protest in te dienen bij de e. k. Partic. Synode.
Terwijl ten slotte nog werd aangenomen een voorstel van de Kerk te Schiedam van dezen inhoud: „Een Emeriti-predikant, weduwe of wees, zijn en blijven voor minstens de helft ten laste der plaatselijke kerk zoolang en zoo dikwijls er in deze kerk een vacature is, door emeritaat of afsterven ontstaan.”

Of er meer dan de helft door de plaatselijke kerk betaald zal worden, zal in overleg met de Class. en Prov. Deput. worden beslist.
De drie genoemde voorstellen zullen naar de Prov. Synode worden doorgezonden.

4. Wordt gelezen het rapport van de commissie, in de vorige vergadering benoemd, met opdracht in een der kerken tweemaal onderzoek in te stellen: i. e. naar de wettigheid der groonden voor de Emeritaats-aanvraag door den Dienaar des Woords aldaar, en ten 2e. inzake gerezen moeilijkheden. Op advies der Commissie adviseert de Classis de betrokken kerk, haar Dienaar des Woords een jaar rust te geven.

Een ingekomen stuk van eenige mansleden uit de betrokken kerk wordt gerevoveerd, als behoorende bij den kerkeraad aldaar en niet bij de classis.
VII. Voorstellen:
a. Een voorstel van de kerk te Vlaardingen A. en een gelijklopend van die te Maassluis A. luidende: „De classis dringe er bij de Partic. Synode op aan, dat deze de Generale Synode opwekke tot het openen der gelegenheid aan de Theol. School te Kampen voor de candidaten in de Theologie om daar te kunnen doctoreeren.”

b. Een voorstel van de kerk te Schiedam van dezen inhoud: „De Generale Synode drage het Curatorium der Theol. School op, H. H. directeuren der Vrije Universiteit te berichten, dat 't gewenscht is dat het cand.-examen aan de Theol. School te Kampen door de V. U. worde erkend, indien zij dit aan hen die het cand.-examen aan de Theol. School hebben afgelegd en wenschen te promoveeren, gelegenheid worden gegeven zulks te doen, zonder dat zij opnieuw zich aan het cand.-examen aan de V. U. hebben te onderwerpen.”
Na ampele bespreking wordt ten slotte een voorstel-Jonkers aangenomen, luidende: „De Generale Synode dringe er bij Directeuren der V. U. op aan, het cand.-examen van de Theol. School te erkennen, in dien zin, dat aan hen die het cand.-examen in de Theologie aan de Theol. School met goed gevolg hebben afgelegd en wenschen te promoveeren, aan de V. U. gelegenheid worden gegeven zulks te doen, zonder dat zij zich opnieuw aan het cand.-examen aan de V. U. hebben te onderwerpen.”

c. Is ter tafel een voorstel van de Kerk te Maassluis A. om te besluiten, dat een Generale regeling inzake het voldoen aan de verplichtingen voortvloeiende uit art. 11 en 13, worde uitgesteld en ter behandeling doorgezonden naar de Generale Synode.

Genoemde Kerk, gehoord de besprekingen, neemt haar voorstel terug.

d. Volgt een voorstel van de Kerk te Hoek van Holland tot goedkeuring eener voorgenomen grensregeling tusschen die Kerk en de Kerk te 's Gravenzande, met verzoek dat de classis deze grensregeling ter goedkeuring doorzende naar de Particuliere Synode van Z.-Holland (Z.) en door deze ter Generale Synode.

Als grenzen der twee kerken zullen gelden de thans (door de toevoeging van Hoek van Holland aan R'dam) bij de Wet geregelde burgerl. grenzen.
Alzo besloten, en voorts zal aan het verzoek der Kerk te Hoek van Holland worden voldaan.
VIII. Wordt gelezen het Rapport der commissie benoemd inzake een nieuwe Bijbelvertaling. Naar aanleiding daarvan stelt de Kerk te Hoek v. Holland voor, de Generale Synode te vragen of zij niet van oordeel is, dat thans de tijd gekomen is om te komen tot een herziening van de Staten-vertaling des Bijbels, dan wel of tot een geheel nieuwe vertaling dient te worden overgegaan. Alzo besloten.

IX. Tot afgevaardigden naar de e. k. Partic. Synode worden gekozen als primi de Ds. Goris en Jonkers en tot hun secundi de Ds. Sieders en Sluiter; als primi oordel. de Brs. Benard en v. d. Lee en als hun secundi de Brs. Jac. Dijkshoorn en Verschoor.

X. Wegens pas gehouden kerkvisitatie wordt de rondvraag naar art. 41 D. K. O. diinaal nagelaten.

XI. Eene kerk heeft een instructie op den lastblijf, luidende: „Is de classis van oordeel, dat belijdende leden der gemeente de kerk-visitatie mogen bijwonen, ook als zij geen bezwaren hebben in te brengen of geen vragen aan visitatores hebben te doen”. Deze instructie zal de volgende vergadering in behandeling komen.

XII. Deputaten voor den arbeid onder de Hollanders in Rijn-Pruisen vragen krachtig om steun.

XIII. De regeling der vacature-beurten voor de volgende drie maanden wordt gelezen: Hoogvliet zal in Juni worden gediend door Ds. Sluiter, in Juli door Ds. Jonkers en in Aug. door Ds. Vonk en Poortugaal door Ds. Goris (7 Juni), Ds. v. Haeringen (21 Juni), Ds. Koster (4 Juli), Ds. Sieders (19 Juli), Ds. Hagenbeek (2 Aug.), Ds. Goslinga (16 Aug.), Ds. v. Anken (30 Aug.) en Ds. Berends (13 Sept.).

XIV. Mededeelingen gedaan van ingekomen collecten. Al de kerken hebben voor de Theol. school te Kampen gecollecteerd. In de Aug. classe moet de collecte voor hulpbehoevende studenten gestort.

XV. Bij de algemeene rondvraag worden enkele vragen beantwoord.

XVI. Als saamroepende kerk wordt voor de Sept.-vergadering aangewezen de kerk te Vlaardingen B. Praeses zal D. V. zijn Ds. Jonkers. Datum 1 September.

XVII. De korte notulen worden gelezen en goedgekeurd.

XVIII. Sluiting op de gebruikelijke wijze.
Op last der classis:
J. J. BERENDS.

Buitenland.

Engeland. Het Modernisme.

In de Episcopale kerk is een nieuwe strijd ontbrand. Het sein daartoe werd gegeven door een manifest van den bisschop Gore en het antwoord dat Dr. Sanday daarop gaf. Beide stukken handelen over de vraag, wat men redelijkerwijze eischen kan dat dienaars der Staatskerk zullen gelooven om de kerk van Engeland te kunnen dienen. Dr. Sanday is van gevoelen, dat ook „modernism” in de Kerk moeten toegelaten worden. Deze kwestie is voor de Episcopale kerk moeilijker dan die van het Ritualisme. Immidels is in Engeland hetzelfde verschijnsel op te merken als overal elders: waar het modernisme zijn triumf viert, daar loopen de kerken van lieverlede leeg.

Ook in de „Society of Friends” of de Kwakers is dezelfde strijd op te merken. In zijn „Swarthmore Lecture” handelt de heer E. Grubb er over en hij werpt daarbij de vraag op, hoe men „de historische en den inwendigen Christus”, den man van Nazareth en de eeuwige Zoon, waarin de geloovige zich verblijdt, met elkander in overeenstemming kan brengen. Gelijk velen maakt hij een onderscheid tusschen de historische feiten en den Goddelijken Persoon. Wij kunnen dit niet aanvaarden, omdat wij uit de Heilige Schrift geleerd hebben, dat de historische feiten omtrent den Christus ons openbaarbaar zijn in de Heilige Schrift: „Opdat wij gelooven zouden dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods, en opdat wij geloovende het leven zouden hebben in Zijn Naam” (Joh. 20 : 31). Of daarom de heer Edward Grubb in staat zal zijn het modernisme in zijn gemeenschap met vrucht te bestrijden, betwijfelen we, al neemt hij aan, dat door de verwardheid van het menschelek denken, de mensch alleen God kan zoeken, wanneer God zich in Zijn liefde, waardoor Hij altijd den mensch zoekt, aan hem openbaart.

Ook de Staatskerk in Schotland heeft met het modernisme te kampen. Op de laatste algemeene Synode der kerk sprak de predikant Thomas Nicol, in zijn afscheidwoord als moderator der vergadering, over het vernederen van het aantal leden der kerk. Hij meende dat de voornaamste oorzaak van die vermindering lag in het feit, dat tegenwoordig het gezag der

kerk in heilige en geestelijke dingen minder gecerbiedigd wordt. Met andere woorden: er is gebrek aan geloof in de Heilige Schrift, en daardoor ontbreekt de vaste overtuiging, welke de vreugde en de sterkte van onze vaders en grootvaders in Christus was. De moderator wees er op, dat de Roomsche kerk haar gezag, in spijt van modernisme en andere invloeden, altijd hoog wist te houden, en dat deze Kerk weinig te klagen heeft over het vernederen van haar ledental en het verzuimen harer godsdienst-oefeningen. Het gezag dat de Roomsche kerk laat gelden, is in menig opzicht betwistbaar; welke groote dingen kunnen wij dan verwachten, zoo sprak Rev. Nicol, wanneer wij het gezag der Schrift laten gelden. De geschiedenis der kerk, voordat de moderne plaag van het ongelooft kwam, toont ondubbelzinnig, dat de groei van de kerk in die lijn ligt. En tot zulk een getrouwheid en zulk een moedig optreden wordt het volk van God in deze dagen van twijfel en drijven in verkeerde richting, geroepen.

Het blijkt uit vele andere verschijnselen, niet het minst in de Methodistische kerk, dat het modernisme op dit oogenblik de vijand is, waarmede de Kerk heeft te worstelen.

N.-Amerika. De generale synode der Presbyteriaansche kerk.

Op de jongste Synode der Presbyteriaansche Kerk voor N.-Amerika, die te Chicago gehouden werd, bleek, dat deze kerk bijna een half miljoen leden telt die belijdenis des geloofs aflegden, welke leden gemiddeld iets meer dan f 12.50 per lid voor fidele geldende diensten offeren, terwijl voor kerkelijke en andere doeleinden de kapitaal som van 26 miljoen dollars of 67 miljoen gulden in het verloop van jaar is uitgegeven. Aan bijna 2000 gemeenten en zendingsposten werden toelagen gegeven. In hare elf Seminaries bereiden zich 740 jongelingen voor om tot den dienst van het Woord te worden opgeleid. Haar „College Board” gaf geldelijke bijdragen aan 56 hogescholen, waar bijna 24,000 jongelingen en jongedochters studeerden. Er zijn plannen om zoo spoedig mogelijk een aparten leerstoel voor Bijbel-studie aan al die scholen te vestigen, en er worden sommen van f 25,000 tot f 250,000 voor die scholen gevraagd. Wij voor ons zouden liever zien, dat voor die gelden Christelijke Universiteiten werden onderhouden, doch wij bemerken hier dat het Methodisme zijn invloed op de Presbyteriaansche kerk heeft uitgeoefend.

Geen kerk, die meer uitgebreid zendingswerk doet dan de Presbyteriaansche van de nieuwe wereld. Zij heeft hare Missie in 15 landen, hoofdzakelijk echter in China, Engeland, India, Japan, Korea, Siam, Syrië en de Philippijnse eilanden. In het geheel heeft zij 465 zendingsposten met 1226 missionairs, die over 5766 inlandische helpers worden bijgestaan. Door de zendelingen werden 133,713 menschen tot het Avondmaal toegelaten; op 1,787 scholen waren 64,887 leerlingen, en in 173 hospitalen werden 512,000 patiënten geholpen. In twintig verschillende talen wordt Gods Woord en andere stichtelijke lectuur verspreid. Tengevolge van de uitbreiding van het werk en doordat men steeds meer nieuwe terreinen ging bearbeiten, staat de zendingskas voor een belangrijk tekort; in het geheel werd 2,171,260 dollar ingezameld, terwijl 2,389,108 dollar uitgegeven is, zodat er een deficit van een half miljoen gulden bestaat. Doch dit is voor een kerk als de Presbyteriaansche geen bezwaar.

Niet minder verblijdend is het feit, dat tot moderator dezer vergadering een rechtzinnig man gekozen werd. Het bleek dat de mannen van de moderne richting, welke ook in de Presbyteriaansche kerk gevonden worden, geen kans hadden tot het moderatorschap der algemeene vergadering te worden gekozen, wijl zij verreweg de minderheid vormden.

De algemeene Synode der Presbyteriaansche Kerk.

De Presbyteriaansche kerken der nieuwe wereld hielden dit jaar haar honderd en twintigste algemeene synode te Pittsburgh, in een kerkgebouw dat wel het schoonste van deze kerkengroep is en dat eenige weken voltooid zijnde, f 1,875,000 gekost heeft. Uit de verkiezing van Dr. Maitland Alexander tot voorzitter of moderator der Synode is gebleken, dat de conservatieven of orthodoxen in de Presbyteriaansche kerken sterk in de meerderheid zijn. Men vindt wel liberalen in deze kerkengroep, maar een voorstander der moderne richting had volstrekt geen kans, tot voorzitter dezer kerkelijke vergadering benoemd te worden.

Het is echter te betreuren, dat in de Presbyteriaansche Kerken, doordat de belijdenis verwaterd werd, het modernisme eenigermate recht van bestaan gekregen heeft. Ongeveer 2000 afgevaardigden en bezoekers zijn aanwezig geweest om de zittingen der synode, die negen dagen duarden, bij te wonen. Wij zijn nog niet in staat een verslag van het verhandelde te geven. Wel kunnen wij mededeelen, dat ten Synode bleek welk een groote belangstelling er in de kerken is ten opzichte van de Uitwendige en de Inwendige Zending. Ook is aan den dag gekomen, dat de synode niet recht weet, welken weg men moest inslaan om mede te werken in de verschillende reform-movements, d. w. z., men weet niet welke houding men behoort aan te nemen ten opzichte van de oplossing der sociale quaestie. De orthodoxen schijnen nadruk te willen leggen op het ambt der geloovigen, terwijl de moderneren verlangen dat de kerk als zodanig optreden.

In elk geval verblijdt het ons, dat in deze kerkengroep het modernisme gebleken is een minderheid te vormen.

Zuid-Afrika. Een rectificatie.

Enige weken geleden deelden wij mede, dat in de Kaapstad van Zuid-Afrika door broeders van de Moravische Kerk, d.i. de Harnhuttersche gemeente, zendingen werden gedaan onder de Mahomedanen.

De heer Rosing uit de Kaapstad deed ons het genoegen, een schrijven aan ons te richten, waaruit bleek, dat deze mededeeling niet juist moet genoemd worden. Tot onze blijdschap mogen wij daarbij voegen, dat de Ned. Geref. Kerk in de Kaapstad een eigen zending heeft voor den arbeid onder de Mahomedanen, en wel Ds. G. B. A. Gerdener, Master of Arts. Wij kunnen er aan toevoegen, dat de Church of England, of de Episcopale Staatkerk van Engeland, in de Kaapstad bovendien twee zendingen voor dezen arbeid heeft, flinke mannen, die vlot Arabisch spreken. De Gerdener kan met deze Episcopale broeders goed samenwerken, zoo werd ons gemeld.

Tevens vernemen wij omtrent Ds. Gerdener, dat deze zich geheel aan dezen arbeid geeft en bij voorkeur dit arbeidsveld koos. Als proponent deed hij een reis met Dr. John Mott, den bekenden zendingman. Daarvan teruggekomen, werden op hem vele voordeelige beropen uitgebracht, maar hij bedankte de roepen, wenschede zich aan den arbeid onder de Mahomedanen te geven. Zijn prediking wordt als degelijk, bestend en zich bewegende in Gereformeerde lijnen, genoemd.

Wij danken den heer Rosing zeer voor zijn schrijven en houden ons voor 't vervolg voor andere mededeelingen, die ons nuttig kunnen zijn, ten zeerste aanbevelen.

GEMENGD NIEUWS

Een zelfmoord-epidemie. De meerdere zorg die aan het onderwijs en de opvoeding van de Hindoesche jongens besteed wordt, heeft, zonder dat iemand er op verdacht is geweest, een verkeerde uitwerking gehad op de meisjes van het Bengaalse ras. Aan de ene zijde wordt de bruidschap die gevraagd wordt, steeds hooger, aan den anderen kant kost het onderwijs van de jongens steeds meer en daardoor is het huwelijk zwaarder op den achtergrond geschoven, dat de sociale positie van de meisjes in het gedrang komt. Daardoor is een zelfmoord-epidemie onder de meisjes in Bengalen uitgebroken, die, hoe droevig ook, de bewondering van de inboorlingen welke gekant zijn tegen het doordringen der Westersche beschaving, opwekt. De beweging dreigt zich ook uit te breiden tot de kind-weduen van het land, wier positie zoo droevig is. Meisjes worden soms op 3-jarigen leeftijd aan jongens van dezelfde leeftijd uitgehuwelijkt, en als dan de jongen op leugelijke leeftijd komt te sterven, is het lot van zulk een kind-weduwe diep treurig. Een correspondent van de Times uit Calcutta schreef: „In deze dagen van Wetgevinge Raden en Koninklijke concessies inzake den Burgerlijken Dienst blijft de onmenselijke behandeling van de Hindoe-weduen onveranderd. Het is waar, dat de Engelse regering het gebruikelijke verbranden van de vrouwen, als haar man sterft, met kracht heeft te keer gegaan. Doch verder is men niet gegaan.

Vereeniging van de zon. In Parijs heeft men een gemeenschap van Zon-anbidders. Deze viert elk jaar op den 22sten Juni, den eersten dag van den zomer, een feest. Dan wordt er, gelijk ook dit jaar, een „zonnedans“ uitgevoerd en een „welsprekende“ Inofraak op de zon gehouden. Uit Eschiel 8:16 blijkt, hoe gruwelijk de Heere de zonnabijding acht.

Het Britsch en Duitschlandsch Bijbelgenootschap heeft sedert 1812 er in Duitschland op gewerkt, dat Duitsehe genootschappen tot het verspreiden van Gods Woord zouden gesticht worden, en zijne pogingen werden met goed gevolg bekroond. Het Engelsche genootschap handelde tegenover zijne Duitsehe kinderen op vaderlijke wijze; want het steunde hen in het begin van den arbeid met aanzienlijke bedragen, en zoo was het mogelijk dat een Wendische Bijbel, een Poolsch Nieuw-Testament, een Luther-Bijbel enz. konden verschijnen. In 1825 hielden echter die bijdragen op, omdat het Londensche Comité op aandriften van de Schotsche hulpgenootschappen besloot, voortaan alleen milie Bijbelgenootschappen te steunen, die den Bijbel zonder de apocryphe boeken verspreiden. Het Berlijnsche Bijbelgenootschap verzocht toen den Koning van Pruisen, als opperste bisschop der landkerk een collectie voor Bijbelverspreiding te verordenen. Deze voldeed daaraan zeer bereidwillig; voor de eerste maal werd in 1826 op Pinksteren deze collectie gehouden, welke ongeveer f 6000 opbracht. Daar het Duitsehe Hoofd-Bijbelgenootschap van voornemen is, den Luther-tekst uit een staatkundig oogpunt te laten herzien en daardoor nieuwe Bijbeluitgaven noodig zijn geworden, zoo heeft men de Pinkstercollectie daarvoor zeer noodig.

Halve kroon — en drie stuiverstuk. De Engelsche bisschop van Chelmsford zelde deze dagen bij wijze van gelukken, dat het halve kroonstuk het driestuiverstuk eens verweest, dat het zoo klein was. „Maar ik ben heel wat achtenswaardiger dan gij, sprak het driestuiverstuk, want mijn meester neemt u mede naar den schouwburg; terwijl hij mij altijd medeneemt naar de kerk.

Langdurige arbeidstijd. Een beletsel voor kerkbezoek. Iemand in New York heeft een onderzoek ingesteld naar de wijze, waarop werklieden hun vrijen tijd doorbrengen. Zijn onderzoek strekte zich uit over een duizendtal mannen. Het bracht merkwaardige dingen aan het licht. Het bleek dat zij die het drukst bezig de kinema, hetzij de herberg, hetzij de kerk bezoeken, mannen waren die het langst werken. Ook kwam aan het licht, dat speciaal onder de herbergbezoekers getrouwen verwegde de meerderheid vormden. Het is ook gebleken, dat lang werken geen beletsel kan genoemd worden om de kerk te bezoeken; zij die den meesten vrijen tijd hebben, verzuimen het meest de samenkomsten der gemeente.

Enige bijzondere vragen aan een Monistisch predikant. In de Bremer Beobachter worden de volgende vragen aan den bekenden Monistischen predikant Felden gedaan.

„Waarom spreekt gij niet duidelijk uit, op welk standpunt gij staat?“

„Waarom oefent gij nog steeds uw ambt uit onder den officieel titel van een Evangelisch-Gereformeerde, dus van een christelijk predikant? Gij zoudt, wanneer gij openlijk uwe overtuiging uitspreekt, niets te lijden hebben, wijl, gelijk het blijkt, uwe Martini-gemeente in uwe godsdienstige opvatting met u overeenstemt. Ook de Staat zou u in dit geval geen moeilijkheden in den weg leggen. Is dan uwe opvatting van den noodwendigen samenhang tusschen het ambt en de werkzaamheid van een Evangelisch predikant in werkelijkheid een geheel andere als die der andere menschen?“

Zou uw arbeid, dien wij nu eens dien van een „vrij religieuze“ prediker willen noemen, niet eerder in duidelijker zijn uitdrukking vinden, wanneer wij dien „vrij-religieuze“ noemen?“

Is het geen schoone trek van onzen tijd, dat men in alle dingen overeenstemming van vorm en inhoud, gestalte en wezen, middel en doel, naam en zaak verlangt?“

Heeft men op het gebied van de kunst niet een rechtmatigen afkeer van elken vorm, die niet overeenstemt met de kern van het wezen? In uwe kringen wordt men zich — terecht — af van alle hiërarchal, oneerlijkheid, onoprechtheid. Hebben wij niet te doen met een onoprechtheid die in zelf wel maar moet drukken? Het Christendom is, bij alle ruinhartigheid, toch een tamelijk nauwkeurig bepaalde religie; uwe opvattingen stemmen

met de Christelijke religie hoogstens zooveel overeen, als andere religies die zich niet Christelijke noemen. Gij zult, mijnheer de predikant, niet kunnen nalaten op deze duidelijke vragen ook een duidelijk antwoord te geven?“

Welk antwoord de heer Felden gaf, is ons niet bekend.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Onze lezer P. de W. vraagt een en ander over de vroegere bisschoppen van Utrecht. We weten niet beter dan er het volgende op te antwoorden:

Utrecht was de hoofdzetel der bisschoppen in Nederland. Deze kerkvoogden hadden in het eerst geen wereldlijk gezag. Hun was alleen het opzicht over de kerk toevertrouwd, maar door heerschacht vervoerd, wisten zij zich van meer meester te maken.

Het bisschoppelijk gebied werd in Neder- en Over-Sticht verdeeld. Overijsel, Drenthe en Twente vormden het Over-Sticht. In 1042 schonk keizer Hendrik III het eerste gedeelte van Overijsel aan het bisdom. In 1047 en 1086 werden er meer gedeeltes bijgevoegd, totdat eindelijk ook de overige deelen van deze provincie volgden, welke, ofschoon met het Sticht vereenigd, steeds een afzonderlijk lichaam bleef. Ook zeide keizer Hendrik III in 1046 aan Utrecht geheel Drenthe toe, alsmede het gebied over de stad Groningen, zijnde van ouds een keizerlijke rijksstad.

Het een stuk ging echter na het andere verloren. De Groningers waren des bisschops gehoorzaamste kinderen niet. In 1522 werd Drenthe van het bisdom afgescheurd. In 1528 deed Hendrik van Beieren, ten behoeve van keizer Karel V, afstand van zijn wereldlijk gebied over Utrecht en Overijsel. Groningen en Drenthe volgden dit voorbeeld in 1536. Met de kerkvorming verdroe de inlandse boom geheel en al. De laatste bisschop stierf in 1580.

Drie bisschoppen, de beide eerste en de laatste voerden den titel van Aartsbisschop. Fredericus V zag het bisdom tot een aartsbisdom verheffen. Na den afstand van het wereldlijk gebied in 1528 was de bisschopstaf gebroken en werd met het stoffelijk overschot van Schenck begraven.

Onlangs spraken we over den hoed van Gellert. Volledigheidshalve dient daaraan nog iets toegevoegd, te meer wij dit zeer leerrijk is, gelijk men zien zal.

Gellert werd in 1715 te Haynichen, een kleine stad in het Saksische gebergte, geboren. Zijn vader, predikant van die plaats, had 13 kinderen, en kon die slechts met moeite van zijn matige inkomsten onderhouden. Hij gaf aan de zijnen een zeer godsdienstige opvoeding, en gewende hen reeds vroeg werkzaam en vergenoegd te zijn.

Zoodra de krachten zijner kinderen dit geboonden, moesten zij iets nuttigs of voordeeligs verrichten. Christiaan werkte reeds als een kind van elf jaar als klerk bij een rechtsgeleerde.

De knaap bezat reeds in zijn jeugd een beslissende neiging voor de dichtkunst. De geestelijke liederen — hoe geklekkig die ook in dien tijd waren — bekoorden hem, en hij poogde menig vers van deze door eigen verandering te verbeteren. Eindelijk trad hij, door liefde en dankbaarheid aangespoord, met een gedicht, door hem zelf bij gelegenheid van den geboortedag zijns vaders gemaakt, te voorschijn, dat indertijd ook zeer aardig en geestig was. De verdienste goedkeuring, die deze kleine proef verwierf, bezielde hem; hij oefende zich meer en meer, en zijn voortbrengselen hadden alle het kenmerk van onschuld, openhartigheid en vroomheid. Alom werd de jonge Gellert bemind, overal vond hij vrienden en weldoersers.

Op deze wijze slaagde hij er in de vorstelijke school te Meissen te bezoeken, ten einde zich daar tot zijn academische studien voor te bereiden.

Is, zoo vraagt R., het Griekenland waarvan de Bijbel spreekt hetzelfde als wat tegenwoordig zoo heet.

Ten deele ja, mits men onderscheid make tusschen eigenlijk Griekenland en groot Griekenland. Het eerste omvat ongeveer Griekenland zoals het is na den laatsten oorlog. Het bestond in overoude tijden uit verschillende grotere en kleinere staten. De oude steden Athene, Corinthe en Thessalonica zijn uit den Bijbel wel bekend. Later, anderhalve eeuw vóór Christus, kwamen al deze staten onder de macht der Romeinen. Zoo werd Griekenland omstreeks 400 na Christus een deel van het Oostersch Romeinsche rijk, dat in den loop des tijds door de Turken werd veroverd.

In het begin der vorige eeuw wierp het Zuidelijk deel van Griekenland het Turksche juk af en werd een koninkrijk, dat telkens vergroot werd, ook nu pas weer.

Door Griekenland in het algemeen of Groot-Griekenland verstonde men alle streken waar Griekse nederzettingen waren tot Zuid-Italië toe. Zoo ook de Europeesche en de Aziatische kust van den Archipel. Smyrna en Ephese b.v. waren Griekse steden, al lagen ze niet in eigenlijk Griekenland.

HOOGENRIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEFEN: Sleenwijk, G. W. Akkerhuis, te Iersake.

AANGENOMEN: Kommerzijl, S. Verlaar, cand. te Krabbendijke. — Utrecht, voor den miss. dienst te Poerworedjo, W. S. de Haas, te Tzummarum. — BEDANKT: Pieterburen, Medemblik, Hommertus-Jutrijn en Reeuwijk-Sluijk, S. Verlaar, cand. te Krabbendijke. — Alblasserdam, J. Mulder, te Broek-op-Langendijk. — 's-Gravendeel, P. E. van Schaik, te Anna-Jacobapolder (Z.).

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEFEN: Uithoorn (Thamen a/d. Amstel), W. van Limburg, cand. te Uithoorn. — Grollool-Schoonoel (Dr.) (toer) en Kiewindweer, J. A. Swart, cand. te Paterswold. — De Bijl, Ameide en Tienhoven, S. van Dorp, te Bodegraven. — Delfshaven, S. H. J. James, te Lage-Zwaluwe. — Hoogeveen (vac. d. Bultkool), N. v. d. Snoek, te Vlaardingen. — Maastricht (toez.), J. ten Bruggencate, te Terwolde. — Woudsend, E. J. H. van Leeuwen, te 's-Gravenmoer. — Lopik, J. H. v. d. Wal, cand. te Hevelaken. — Andijk, A. Jager, te Kwadijk.

AANGENOMEN: Nieuw-Buinen, A. Keusenkamp, te Kolderveen ca. — BEDANKT: Anloo, G. Hornstra, cand. te Huisum. — Nieuw-Vennep, J. J. C. Karres, te Oudemirdum. — Santpoort, J. ten Bruggencate, te Terwolde. — St. Johannesga en Delftshuizen, J. C. G. Gobius du Sart, te Wijk bij Heusden. — Arnhem, A. C. G. den Hertog, te Alblasserdam.

Met vriendelijken dank aan zoovele geabonneerden, die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het afgelopen kwartaal reeds toezonden, nemen wij de vrijheid hen, die dit nog niet deden, te verzoeken, zulks alsnog uiterlijk den 20sten dezer te doen en hun postwissel te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Juli 1914.

Advertentiën.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, zeer onverwacht, in zijnen Heere en Heiland, onze geliefde Echtgenoot, Vader en Zoon,

WILLEM BIEWENGA,

in den ouderdom van 52 jaar, na een gelukkige echtvereeniging van 15 jaar.

Wed. W. BIEWENGA — OOSTERHUIS.

ANNETTE, AREND WILLEM, TJAARTJE.

Wed. A. BIEWENGA — HOMMES.

Garsthuizen, 10 Juli 1914.

Heden ontliep in zijn Heere en Heiland, op het alleroverwacht, in een oogenblik, onze geliefde medebroeder,

WILLEM BIEWENGA,

in den ouderdom van 52 jaren.

Zwaar en smartelijk is zijn verlies voor zijne gade en kinderen, maar ook voor de Gemeente, die hij tal van jaren met veel bekwaamheid en toewijding diende, en die binnen vijf maanden twee van hare ambtsdragers bijna even schielijk door den dood moest missen.

Moge de Heere de zwaarbeproefde familie ruimschoots doen genieten uit den troostbeker Zijner dierbare beloften, en ons allen leeren beantwoorden aan de vermaning: Zijt dan ook gij altijd bereid!

Namen den Kerkeraad der Geref. Kerk te 't Zandt:

Ds. L. R. HUMMELIN, Praes.

K. KNOL, Scriba.

't Zandt, 14 Juli 1914.

Opnieuw leed het Chr. onderwijs in deze gemeente een zwaar verlies, doordien het Gode behaagde door een plotselinge dood uit ons midden weg te nemen, onzen vriend en broeder

WILLEM BIEWENGA,

Voortz. van het Bestuur der beide Chr. scholen alhier.

Met de gaven, door God hem geschonken, heeft hij het Chr. onderwijs vele jaren trouw gediend. Moge de Heere zelf zijn bedroefde weduwe en kinderen troosten in dezen weg van rouwe.

Namen het Schoolbestuur en Penningd:

R. SIKKEMA, Scr.

M. DE GRAAF.

E. KIEFT.

't Zandt, 10 Juli 1914.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

Extra! Extra! Koopje!

DÄCHSEL's Bijbelverklaring O. T., 4 deelen, h. leeren band met rugleed, fonkelnieuwe exempl. Oorspr. f 31.50, nu slechts f 12.50. Franco zending. G. W. ELZINGA, Boekh., 's-Gravenhage, Engelenburgstraat 190.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:

Het probleem der Nederlandsche Hervormde Kerk

DOOR

Dr. J. J. VAN BAARSEL.

Ned. Herv. Pred.

Royaal formaat.

68 Pag.

Prijs f 0.60.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD.

Eerstvolgende Afvaarten naar:

PERNAMBUCO, BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES.

STOOMSCHIP.	Amsterdam.	Dover.	Vertrek van				
			Boulogne s.M.	La Coruna.	Vigo.	Leixoes.	Lissabon.
2) en 3) GOOILAND	23 Juli	—	—	—	—	29 Juli	30 Juli
1) GELRIA	29 „	30 Juli	30 Juli	1 Aug.	2 Aug.	—	3 Aug.
2) DELFLAND	5 Aug.	—	—	—	—	—	—
1) FRISIA	12 „	13 Aug.	13 Aug.	15 Aug.	16 Aug.	—	17 Aug.
2) en 3) ZAAANLAND	22 „	—	—	—	—	28 Aug.	29 „

1) Sneldienst voor Passagiers en Ijgoederen naar Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres.

2) Vrachtdienst naar Montevideo en Buenos-Ayres (Rosario).

3) Vrachtdienst naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro en Santos (eventueel ook naar Natal, Cabedello, Macao en Victoria).

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den KONINKL. HOLLANDSCHEN LLOYD, Prins Hendrikdijk 131 te Amsterdam. Telegram-adres: REALLOYD, of tot de Agenten te Rotterdam: D. BURGER & ZOON; te 's-Gravenhage: CRANS & Co.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

HOOFDKANTOOR

GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, alsmede voor Kerken en Scholen.

Abonneert U op het

Paedagogisch Tijdschrift

voor het

Christelijk Onderwijs.

Tevens orgaan der Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

ONDER REDACTIE VAN

K. VAN DEN BERG, — A. JONKMAN,
J. Th. R. SCHREUDER en H. J. VAN WIJLEN.

MET MEDEWERKING VAN

Prof. Dr. H. BAVINCK, Prof. Dr. L. BOUMAN, Prof. Dr. W. GEESINK, Prof. Dr. H. VISSCHER, Prof. Dr. J. WOLTER, Dr. S. O. LOS, Dr. R. J. KRAMER, Dr. J. L. PIERSON, Dr. J. C. SIKKEL, Dr. J. P. TAZELAAR, Dr. H. A. WESTSTRATE, K. BRANTS, H. BILLEVOLD, A. J. DREWES, H. J. EMOUS, J. W. ENGELKES, J. H. FRANKEN, J. GRAS, F. KALSBEK, A. A. KLEIJN, A. KLOOSTERMAN, T. v. d. KOOIJ, L. LOOIJEN, H. MILO, J. v. d. MOLEN, E. v. NIEKERKEN, P. OOSTERLE, O. F. W. RIETVELD, A. J. SCHREUDER, S. STEMERDING, J. STRIKWERDA, W. SWIJNENBURG, W. UITENBOGAARD, J. v. d. WAALS, A. WAASDORP, R. VAN WAGENINGEN, H. WEILAND, K. WIELEMAKER, J. A. WIJVELDT, B. J. WIJVELDT, C. ZIJDERVELD.

Dit Tijdschrift verschijnt maandelijks met als Bijvoegsel de zes nummers van de „RECENSIEBODE“. Prijs f 2.50 per jaargang. Men verbindt zich voor den geheelen jaargang.

De nieuwe jaargang verschijnt in nieuwe smaakvolle uitvoering.

Dagelijks vormoedert het aantal abonné's.

Aflevering 1 wordt op aanvraag gaarne ter kennismaking gezonden.

Uitgave van DRUKKERIJ DE STANDAARD, Amsterdam.

ELKA Watches

slaan het wereldrecord.

3 j. garantie f 12.50.

ELKA WATCH Co.

Kalverstraat 206, Amsterdam.

Solide geldbelegging

5% pCt. rente. f 100 jaarl. aflossing.

De Comm. voor Evangelisatie te Gorredijk uitgaande van de Geref. Kerk te Lippenhuizen vraagt f 5500.— terleen voor Kerkbouw te Gorredijk. Informatie bij Dep. der Class. Herenvenen voor Evangelisatie in de Z. O. H. van Friesland.

Adres Ds. G. KERSIES, Wollega of J. H. BEKKERING, Heerenveen.

De Comm. voornemd

M. ZWART, Scr.

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,

Singel 544—546.

Geopend:

ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds half 9 uur.

Bijbureau:

Bloemgracht 33

Haarlemmerplein 4

Bilderdijkstraat 194

Ceintuurbaan 131

Zeemanshuis, Kadijkplein 8

1ste Van Swindenstraat 19.

Bruderdestraat 103.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

Mr. H. J. J. POST,

Directeur.

Heden verscheen bij J. H. KOK te Kampen:

De Eerepositie

- der Vrouw -

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.50. In stempelband f 0.80.

Bij alle Boekh. voorhanden.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door het local-comité ontvangen contributie te Ulrum f 9.50; door den heer J. van Ginkel uit Nijmegen f 39.50, uit Beek f 25, uit Lent f 5, samen f 69.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit): van de Gereformeerde Kerk te Dordrecht f 60.25, te Zonnemaire f 5.86, te Antwerpen f 10.35, te Brussel f 14.10, te Slidrecht f 15.89.

Aan Schenkingen:

Collecten bij den bidstond te Utrecht f 116.684, op de jaarvergadering f 154.80, entreegelden meeting f 3.25, collecte meeting f 69.634, samen f 344.37; door Ds. J. Bakker gevonden in de collecten te Emmen f 1.25; door den heer P. Kroon gevonden in de collecte te Doorn f 15; door den heer J. van Ginkel te Nijmegen f 1.

Van N. S. te Duurswoude f 2.50.

Voor het tekort:

van N. N. 1 obl. f 1000 44 pCt. school Schinkelstraat.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën). Door den heer J. van den Waals te Nijkerk f 47; door den heer J. van Ginkel te Nijmegen f 5; door den heer J. D. de Vries te Bergum f 6.25.

(Schenkingen): van Ds. F. W. Sluyter te Maasheus f 5.

H. W. v. MARLE Jr., Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Verschenen bij W. KIRCHNER, Bloemgracht 133 — Amsterdam.